

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: lausuntopyyntö VM033:00/2014, 14.11.2014

Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta

Viestinnän Keskusliitto kiittää lausuntopyynnöstä luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lausuntonaan liitto esittää seuraavaa:

1. Liitto *kannattaa ja pitää välttämättömänä*, että arvopaperiomistuksen *yleisöjulkisuuden taso säilytetään* nykyisellään ja että Suomi käyttää tässä tarkoituksessa arvopaperikeskusasetuksen 38 artiklan 5 alakohdassa jäsenvaltioille jätetyn poikkeuksen, kuten luonnoksessa on esitetty. Talousjournalismi kuuluu perustuslain 12 §:ssä turvatussanavapauden ydinalueelle ja omistuksen yleisöjulkisuus on keskeinen edellytys tiedotusvälineiden suorittamalle väärinkäytösten valvonnalle. Kyse on olennaisesta demokratian toimintamekanismista.
2. *Suomalaista läpinäkyvyyden ja avoimuuden tasoa on puolustettava* siinäkin tapauksessa, että eurooppalainen tai kansainvälinen taso olisi huomattavasti matalampi. Jo nyt olemassa oleva mahdollisuus kiertää julkisuus omistamalla suomalaisia yrityksiä hallintarekisterissä ulkomaisen yhtiön kautta ei ole relevantti argumentti kotimaisen järjestelmän läpinäkyvyyttä vastaan. Huolehtimalla omistuksensa nimenomaisesta piilottamisesta vallankäyttäjät ottaa merkittävän riskin. Mikäli julkisuus sen sijaan poistettaisiin, voisi tulla tavanomaiseksi katsoa omistus yksityisasiaksi, mikä vaikeuttaisi kohtuuttomasti yhteiskunnallisen vallan ja omistusten välisten sidosten tarkkailemista.
3. Nykyisessä unionin oikeusjärjestelmässä poikkeussäännöksen käyttämiseen liittyy EU-oikeudellisia riskejä, kuten luonnoksessa todetaan. Suomen tuleekin paitsi turvata oma kansallinen sanavapausstandardinsa, myös *pyrkä vaikuttamaan Euroopan unionin lainsäädäntöön laajemman omistuksen yleisöjulkisuuden mahdollistamiseksi* koko sisämarkkina-alueella. Sikäli kun yksilöllinen asiakaserottelu ei järjestelmän kehittyessä mahdollisesti enää ole välttämätöntä, vaan sanavapauden edellyttämä yleisöjulkisuus voidaan turvata muilla lainsäädännöllisillä järjestelyillä, hallintarekisteröintiä voidaan kehittää eteenpäin.
4. Asian jatkovalmistelussa on vielä tarkennettava, miten *nykyinen suora tilimalli* ja luonnoksessa ehdotettu *yksilöeroteltu hallintarekisteröinti* eroavat toisistaan EU-oikeudellisten riskien ja arvopaperikeskusasetuksen kilpailupoliittisten tavoitteiden osalta. Mikäli myös nykyinen suora tilimalli mahtuu 38 artiklan 5 alakohdan poikkeuksen soveltamisalaan eikä luonnoksen malli yksilöerotellusta hallintarekisteröinnistä olennaisesti edistä kilpailua arvopaperikeskusten markkinoilla, nykymallin korvaamista tai uuden päällekkäisen mallin luomista sen rinnalle ei voida pitää perusteltuna. Pysyminen

nykymallissa voi parhaimmillaan edistää eurooppalaisen sääntelyn kehitystä yleisöjulkisuutta laajemmin turvaavaan suuntaan.

Viestinnän Keskusliitto ry

Valtteri Niiranen
toimitusjohtaja

Viestinnän Keskusliitto edustaa aikakauslehtien, sanomalehtien ja kirjojen kustantajia, painoalan yrityksiä sekä televisiotoimijoita. Työskentelemme kilpailukykyisen, yhteiskuntaa vahvistavan suomalaisen media-alan puolesta. Vaikutamme lainsäädännön ja työehtojen kehittämiseen ja tuemme alan tulevaisuutta innovaatio- ja kehitystyöllä. Toimintaamme ohjaavia arvoja ovat jäsenyytyväisyys, asiantuntemus ja yhteistyö. Viestinnän Keskusliiton jäseniä ovat Aikakauslehtien Liitto, Graafinen Teollisuus, Sanomalehtien Liitto, Suomen Kustannusyhdistys sekä televisioalan yritykset MTV Media ja Nelonen Media.

Lisätietoja lausuntoon liittyen antavat tarvittaessa:

Valtteri Niiranen
toimitusjohtaja
valtteri.niiranen@vkl.fi
puhelin 09 2287 7217
matkapuhelin 0400 245 008

Mikko Hoikka
lakimies
mikko.hoikka@vkl.fi
puhelin 09 2287 7229
matkapuhelin 040 186 3503